

Obsah

O autorce	V
Poděkování.....	VII
Seznam použitých zkratk.....	XV
Úvod.....	1
KAPITOLA 1. Soutěžní právo – obecné pojmy	11
1.1 Hospodářská soutěž a normativní základ soutěžního práva v EU a v ČR	11
1.2 Cíle soutěžního práva EU a role spotřebitele	14
1.3 Vymáhání soutěžního práva – veřejnoprávní a soukromoprávní rovina	23
KAPITOLA 2. Vývoj soukromoprávního vymáhání soutěžního práva v EU a v České republice	31
2.1 Soukromoprávní vymáhání soutěžního práva v EU.....	31
2.1.1 Počátky vývoje a význam judikatury Soudního dvora ...	31
2.1.2 Nařízení 1/2003 a aktivity Komise.....	33
2.1.3 Přijetí směrnice 2014/104 o žalobách na náhradu škody..	37
2.1.4 Další iniciativy v oblasti soukromého vymáhání soutěžního práva	40
2.1.5 Obecné zásady unijního práva a jejich význam v oblasti soukromého vymáhání soutěžního práva do budoucna ...	43
2.2 Soukromoprávní vymáhání soutěžního práva v ČR.....	45
2.2.1 Počátky vývoje – první republika a období válek	46
2.2.2 Období 1990–2013.....	47
2.2.3 Období 2014–2017 (nový občanský zákoník)	48
2.2.4 Období 2017 – současnost	49
KAPITOLA 3. Náhrada škody v oblasti soutěžního práva v ČR ..	56
3.1 Působnost zákona o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže.....	57
3.1.1 Věcná působnost.....	57
3.1.2 Časová působnost.....	60
3.1.2.1 Procesní otázky upravené zákonem	61

3.1.2.2	Hmotněprávní otázky upravené zákonem	63
3.1.2.3	Přípustnost nepravé retroaktivity v případě stavení a běhu promlčecí lhůty?	66
3.1.2.4	Hmotněprávní vs. procesněprávní charakter promlčecí lhůty.	68
3.1.2.5	Otázka přímého vertikálního a horizontálního účinku směrnice.	70
3.1.2.6	Kompatibilita tříleté promlčecí lhůty podle občanského zákoníku (a čtyřleté promlčecí lhůty podle obchodního zákoníku) se zásadou efektivity.	73
3.1.3	Osobní působnost.	74
3.2	Obecně k legitimaci aneb „Kdo může být žalobcem a kdo žalovaným?“	75
3.2.1	Aktivní legitimace.	76
3.2.1.1	Strany zakázané dohody.	78
3.2.1.2	Nepřímí odběratelé porušitele	80
3.2.1.3	Deštníkoví žalobci	83
3.2.1.4	Limitace okruhu aktivně legitimovaných osob?	85
3.2.2	Pasivní legitimace	86
3.2.2.1	Podnik (soutěžitel) ve smyslu jedné hospodářské jednotky jako porušitel soutěžního práva, resp. škůdce.	88
3.2.2.2	Subjekty odpovědné za porušení soutěžního práva (veřejnoprávní hledisko).	92
3.2.2.3	Subjekty povinné k náhradě škody (soukromoprávní hledisko).	96
3.3	Porušení soutěžního práva	109
3.3.1	Význam rozhodnutí soutěžního orgánu o protiprávním jednání	111
3.3.1.1	Vázanost civilních soudů rozhodnutím Komise, národních soutěžních orgánů a soudů jiných členských států EU.	112
3.3.1.2	„Konečné“ rozhodnutí soutěžního orgánu nebo odvolacího soudu	118
3.3.1.3	Význam deklarace viny bez uložení pokuty v rozhodnutí ÚOHS a Komise	125
3.3.1.4	Lhůty pro vydání rozhodnutí o porušení soutěžního práva	127
3.3.2	Porušení soutěžního práva jako prejudiciální otázka, kterou si civilní soud musí posoudit sám	127
3.3.3	Vzájemná spolupráce soutěžních orgánů a civilních soudů	133
3.4	Soutěžní škoda	135

3.4.1	Vztah „újmý“ hospodářské soutěži a „škody“ na straně jednotlivce způsobené porušením soutěžního práva	136
3.4.2	Škoda podle zákona o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže a směrnice (soutěžní škoda).....	150
3.4.3	K rozsahu, způsobu a funkci náhrady soutěžní škody....	155
3.4.4	Domněnka vzniku soutěžní škody dle § 3 NáhŠkHS....	160
3.4.5	Několik obecných poznámek k určení výše soutěžní škody.....	162
3.4.5.1	Metody výpočtu soutěžní škody	165
3.4.5.2	Určení výše škody odhadem	172
3.4.5.3	Vyloučení moderačního práva soudu.....	173
3.4.6	Nejčastější typy soutěžních škod (nejen s ohledem na účinky protisoutěžního jednání a okruh poškozených) a určení jejich výše	175
3.4.6.1	Vylučovací účinky a škoda spočívající v ušlém zisku konkurentů	176
3.4.6.2	Vykořisťovací účinky a škoda spočívající v cenovém navýšení.....	187
3.4.6.3	Jiné typy škod – oslabení „inovací“, snížení „kvality“ a zúžení „výběru“ aneb které škody lze v civilním řízení reálně vymoci?.....	197
3.4.7	Problematika znehodnocení peněz a kompenzačních úroků	208
3.5	Příčinná souvislost v soutěžních věcech	214
3.5.1	Příčinná souvislost – judikatura ESD, požadavky směrnice a specifika zákona o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže.....	214
3.5.1.1	Domněnka příčinné souvislosti mezi kartelovým jednáním a škodou	216
3.5.1.2	Příčinná souvislost a nároky nepřímých odběratelů.....	217
3.5.1.3	Příčinná souvislost a nároky deštníkových poškozených.....	220
3.5.2	Limitace povinnosti k náhradě škody pro nedostatek příčinné souvislosti v českém právním prostředí.....	224
3.5.2.1	Teorie ochranného účelu normy a její použití v soutěžních věcech	224
	A. Koho chrání čl. 101 a 102 SFEU a § 3 a 11 OHS	226
	B. Co není (by neměla být) škoda způsobená porušením soutěžních pravidel, tj. „soutěžní škoda“	243
	C. Jakým způsobem a kde škoda vznikla?	245
3.5.2.2	Adekvátní příčinná souvislost a její použití v soutěžních věcech	256

3.5.3	Role ekonomie při posuzování příčinné souvislosti	265
3.5.4	Závěrem k příčinné souvislosti	267
3.6	Zavinění	270
3.7	Společná a nerozdílná odpovědnost	277
3.7.1	Výjimky ze společné a nerozdílné odpovědnosti	278
3.7.1.1	Malé a střední podniky	278
3.7.1.2	Spolupracující škůdce	279
3.7.1.3	Účastníci mimosoudního vyrovnání	282
3.7.2	Určení podílu na odpovědnosti podle účasti na protisoutěžním jednání, velikosti tržního podílu anebo výše dosaženého obrátu?	283
3.7.3	Okolnosti zvláštního zřetele hodné?	285
3.7.4	Použitelnost ustanovení zákona o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže o společné a nerozdílné odpovědnosti (včetně výjimek) na vztahy v rámci soutěžitele	286
3.8	Promlčení	289
3.8.1	Vyloučení objektivní promlčecí lhůty	290
3.8.2	Subjektivní promlčecí lhůta v délce pět let, počátek jejího běhu a stavení	292
3.8.2.1	Počátek běhu subjektivní promlčecí lhůty	293
3.8.2.2	Stavení běhu promlčecí lhůty	307
3.9	Dokazování	311
3.9.1	Dosavadní právní úprava a možnosti poškozených	313
3.9.1.1	Zpřístupnění důkazních prostředků podle občanského soudního řádu	313
3.9.1.2	Zpřístupnění dokumentů ze spisu soutěžního orgánu	315
	A. Zpřístupnění dokumentů ze spisu ÚOHS podle správního řádu	316
	B. Zpřístupnění dokumentů ze správního spisu Komise	319
	C. Rozhodnutí ÚOHS či Komise jako zdroj cenných informací pro poškozené	321
3.9.2	Zpřístupnění dokumentů ze spisu národního soutěžního orgánu v judikatuře ESD a požadavky směrnice	322
3.9.3	Nová právní úprava zpřístupnění dokumentů v zákonu o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže	327
3.9.3.1	Řízení o zpřístupnění dokumentů před zahájením řízení o žalobě na náhradu škody	328
	A. Účastníci řízení o zpřístupnění důkazního prostředku před zahájením řízení	328
	B. Složení jistoty ve výši 100 000 Kč	330

	C. Specifikace požadovaných dokumentů a informací v návrhu	331
	D. Vyrozmění soutěžního orgánu	333
	E. Osvědčení věrohodnosti práva na náhradu škody	335
	F. Uložení povinnosti, je-li to nezbytné a přiměřené	338
	G. Rozsah a způsob zpřístupnění – ochrana důvěrných informací a tzv. nepřímé zpřístupnění dokumentů	341
	H. Vyjádření povinného k žádosti, podle níž má být uložena povinnost zpřístupnění	348
	I. Přerušlení běhu promlčecí lhůty	349
3.9.3.2	Některá specifika řízení o zpřístupnění dokumentů v řízení o žalobě na náhradu škody	350
3.9.3.3	Zpřístupnění dokumentů, které jsou také obsaženy ve správním spise podle § 16 NáhŠkHS	350
	A. Informace ve spise soutěžního orgánu s ohledem na předmět a charakter řízení	350
	B. Kategorie dokumentů ve spise soutěžního orgánu	354
	C. Procedura ověření	360
	D. Specifika řízení o zpřístupnění dokumentů, které jsou „také“ obsaženy ve spise, a soutěžní orgán jakožto osoba povinná ...	361
3.9.3.4	„Sankční“ nástroje a vyloučení výkonu rozhodnutí	364
3.10	Příslušnost soudu	368
3.10.1	Mezinárodní soudní příslušnost a určení rozhodného práva	369
3.10.1.1	Sídlo žalovaného jako obecné pravidlo	369
3.10.1.2	Dostatečně úzká spojitost mezi nároky	370
3.10.1.3	Místo vzniku škodné události a sídlo pobočky	371
3.10.1.4	Nepřiměřené podmínky ve smlouvě jako otázka soutěžního anebo smluvního práva? ..	378
3.10.1.5	Dohoda mezi stranami o volbě příslušného soudu	380
3.10.1.6	Závěrem k volbě jurisdikce a jejímu vlivu na určení rozhodného práva	381
3.10.2	Věcná a místní příslušnost soudu	383

KAPITOLA 4. Neplatnost protisoutěžního jednání	385
4.1 Obecně k neplatnosti protisoutěžního jednání	385
4.2 Vzájemné nároky stran zakázané dohody	387
4.3 Naléhavý právní zájem a postavení třetích osob	389
4.4 Neplatnost podle formy protisoutěžního jednání – dohoda, rozhodnutí a jednání ve vzájemné shodě	390
4.5 Tranzitivní neplatnost	391
4.6 Neplatnost jako důsledek zneužití dominantního postavení	394
4.7 Relativní neplatnost některých typů dohod a prioritizace	395
4.8 Neplatnost souvisejících dohod a jednání	397
4.9 Neplatnost v praxi českých civilních soudů	398
KAPITOLA 5. Jiné soukromoprávní důsledky porušení soutěžního práva a nároky dotčených osob	400
5.1 Zdržení se protiprávního jednání a odstranění závadného stavu ..	401
5.2 Předběžné opatření	407
5.3 Bezdůvodné obohacení	410
5.4 Přiměřené zadostiučinění	417
5.5 Nárok na uveřejnění rozsudku	419
Závěr	423
Seznam použitých zdrojů	437
Příloha – Seznam případů soukromoprávního vymáhání soutěžního práva v ČR	481
Věcný rejstřík	486